ДОБАР ЧОВЕК У ЗЛОМ ВРЕМЕНУ

Петог јануара, свој земаљски живот окончао је Миле Савић.

Добар човек у злом времену.

Његов прерани одлазак намеће потребу да се што аутентичније, прецизније и потпуније присетимо његове личности и дела. После богате и успешне каријере на Институту за филозофију и друштвену теорију, своју интелектуалну мисију Миле Савић наставио је на Учитељском факултету, најмлађем факултету Београдског универзитета.

Уз сво уважавање претходника, Миле Савић је утемељио општу филозофију и филозофске дисциплине, пре свега етику и логику, на академским студијима на смеровима за учитеље и васпитаче Учитељског факултета у Београду. Његово руководеће начело био је став просвећености. Вера у моћ људског ума, императив да се знање стално усавршава и шири, уз свест о границама људског ума. Складан спој ова три момента обележио је Милову списатељску и предавачку активност.

Врховни домет Савићевог става о просвећености у настави и науци представља коауторство у уџбенику филозофије за средњу школу, које је доживело значајан број реиздања, као и студијски план и програм за студенте Учитељског факултета. Нема сумње да је ова књига значајно унапредила филозофску културу и наставу филозофије у Србији, будући да је после дужег времена историја филозофије писана без идеолошких стега и теоријских поједностављења.

Однос са сарадницима никада се није кретао у координатама ауторитарне културе и праксе, често својствене академским институцијама. У Савићевом академском и личном опхођењу, сарадници на предмету и катедри доживљавани су једнакима, они су били слободни и рационални учесници у заједничког духовном подухвату (само) просвећивања.Иако је изостајала строга хијерархија, спонтано се знало где је чије место, као што се знало и како треба приступити ма ком проблему, у настави или у инситуцији. Иако несклон, неретко површним, едукативним новотаријама, Миле Савић је брзо и лако прилагодио програм наставе филозофије захтевима болоњског процеса, остављајући притом сваком студенту отворену могућност да зна више и боље од онога што су узуси конвенционалног академског студирања захтевали.

Исто тако, за Мила Савића, добро ми је познато, важност факултета као установе, била је изнад било ког личног или било чијег личног интереса. Помогао је Учитељском факултету да добије научне пројекте и тако искорачи из чисто педагошке у научну заједницу, што је нужан услов да постане и утемељи се као научна заједница. Релативно кратак боравак на месту декана, посветио је настојању да изнутра институционално уреди ондосе унутар факултета, одржи његову финансијску стабилност и по потреби, прими нове чланове у колектив.

Охрабривао је млађе да истрају у свом интелектуалном усавршавању и задрже морални компас у временима свеопште хипокризије, политичке смутње и историјске недаће, која нас је темељно, готово фатално задесила и онеспокојила.

Обзирност и уважавање другог и често другачијег, омогућила је не само блиску, готово бесконфликтну сарадњу са колегама, него и однос великог разумевања са студентима и слух за њихове потребе и захтеве.

Није било студента кога није саслушао, дипломског, мастер или докторског рада који је одбио, теме из области филозофије коју је потцењивао, нити пак, размишљања које бар за тренутак није узео у обзир, пре него што би, често доста скрупулозно, заузео свој став. Био је човек са изразитим осећајем за људе, дубоко свестан њихових врлина , које је често умео и да прецени, али и мана, које је неретко умео да заборави, или да се са њима, помало благо иронично и поучно, поигра.

Иако дубоко привржен институцији Учитељског факултета, Савићев интелектуални ангажман далеко је превазишао ускостручне и искључиво академске координате. Са мноштвом добрих разлога, књига *Филозофски дискурс политике - практичне импликације постмодерне филозофије* била је несумњив културно-политички догађај, доневши му престижну награду за филозофску књигу године, 2004-те године у избору Другог програма Радио Београда. Нит водиља тог ванредног филозофског достигнућа, критичка демистификација фигуре „критичког интелектуалца“, актуелна је и данас. Она може послужити за преиспитивање сложене интеракције теоријског знања, јавности и политичке моћи, како на локалном, тако и глобалном плану.

Иако је филозофију схватао као своју основну преокупацију и животни позив, Миле Савић је имао довољно моралне храбрости и грађанске слободе да искаже своје политичке ставове, којих се доследно држао, без обзира да ли је био у мањини или већини, у власти или опозицији. Политички гледано, његово становиште објединило је стално инсистирање на начелима националне слободе и универзалне правде. Ово истрајавање стајало је у оштрој супротности са демонским силама светске и локалне реал- политике, националним дефетизмом и губитком националног самопоштовања. Налик Слободану Јовановићу, веровао је да се политички образац српског народа мора темељно и поступно мењати, захваљујући моћи културе и просвете, као и подстицању духа националне

самодисциплине. Није прихватао усуд историјског посртања властите нације, био је тај који је одбацивао „велике приче“ лишене практично-политичке разраде. Веровао је у моћ малих практичних корака, који у збиру дају право на велика дела.

Посебно наглашавам да у плими политичке острашћености и нетолеранције, иако дубоко доследан својим уверењима, никада није изгубио разумевање за другачије ставове и теоријско- практична гледишта.

Миле је био понос своје породице, ретка привилегија оних који су му били пријатељи, увек добронамерни подстицај за сараднике, колега и руководилац од кога се много могло научити, храбар и патриотски настројен грађанин, марљив и луцидан мислилац.

Добар човек у злом времену!

Почивај у миру, драги пријатељу!

Нека ти је вечна слава и хвала!

.

Дејан Вук Станковић

Изговорено на опроштају од проф. др Мила Савића,
на Доњошорском гробљу у Шапцу, 8. јануара 2015.